

Vergaderjaar 1994–1995

23 972

Bestrijding langdurige werkloosheid

Nr. 10

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 7 juni 1995

Inleiding

Bestrijding van de langdurige werkloosheid staat centraal in het kabinetsbeleid. Het is dringend nodig zoveel mogelijk (nieuwe) wegen te bewandelen om de toegangsdrempel tot de arbeidsmarkt te verlagen: van uitschakeling naar inschakeling. Bij brief van 2 november 1994 heb ik een nota van het kabinet over de bestrijding van de langdurige werkloosheid aan de Voorzitter van de Tweede Kamer gezonden (TK, vergaderjaar 1994–1995, 23 972 nrs. 1 en 2). Tegen de achtergrond van de beleidsvoornemens in voornoemde nota heb ik door middel van de **Subsidieregeling experimenten activering van uitkeringsgelden** (Stcrt. 1995, nr. 13) de uitvoering mogelijk gemaakt van een aantal werkgelegenheidsplannen, die perspectief bieden op doorstroming naar de arbeidsmarkt en een richtsnoer kunnen bieden voor toekomstig structureel beleid.

Door middel van deze brief informeer ik u over de ingediende voorstellen, de selectieprocedure en de uitkomsten daarvan, de regionale spreiding en de evaluatie van de maatregel.

De voorstellen

Gezien het grote aantal ingediende projectvoorstellen (circa 150) mag worden geconstateerd dat de aansporing om met innovatieve ideeën te komen voor het ontwikkelen van een methodiek ter bestrijding van de langdurige werkloosheid weerklank heeft gevonden bij grote en kleine gemeenten, landelijke instellingen, uitzend- en werknemersorganisaties, bedrijfssectoren en arbeidsbureaus.

Een deel van de gehonoreerde projecten heeft betrekking op instroom-poolconstructies, waarbij de betrokkene in dienst treedt van de pool en gedetacheerd wordt bij of ingeleend wordt door individuele ondernemers. De daarbij gehanteerde detachingsconstructies kennen verschillende verschijningsvormen.

De te bezetten arbeidsplaatsen worden in hoofdzaak aangeboden in het midden- en kleinbedrijf en de detailhandel.

Een aantal projecten richt zich met name op het zichtbaar maken van verborgen werkgelegenheid en het naar voren halen in de tijd van te vervullen vacatures, waaronder taakafsplitsing. Daarnaast voorziet een deel van de projecten in de vormgeving van bedrijfsmatige activiteiten op het terrein van milieu, recycling, etc. waarbij naar verwachting de activiteiten na afloop van het experiment zonder subsidie kunnen worden voortgezet.

Een aantal wat kleinere projecten richt zich op dienstverlening in de particuliere sector en buurtbeheer. Met name de schoonmaak- en beveiligingsbranche zijn hierbij ruim vertegenwoordigd.

Meerdere projecten richten zich op het vergroten van de mogelijkheden van allochtonen en vluchtelingen op betaald werk.

De procedure

Aangezien het om experimenten gaat en niet om een algemene regeling konden niet alle aanvragen worden gehonoreerd. Met name is bij de beoordeling naar die voorstellen gekeken die het meest veelbelovend zijn voor wat betreft de blijvende arbeidsinpassing van langdurig werklozen met een bijstandsuitkering. Bij de selectie zijn vier elementen meegewogen, te weten het vernieuwende karakter van de methode, een redelijk aantal projecten per methode, een redelijke spreiding tussen landelijke en gemeentelijke projecten, alsmede een zekere regionale spreiding.

Met het experimentenbeleid wordt beoogd de blijvende inschakeling van langdurig werklozen in het arbeidsproces te realiseren. Het belangrijkste instrument om dit doel te bereiken is tijdelijke en gedeeltelijke subsidiëring van arbeidsplaatsen door het inzetten van de uitkering als financieringsbron in combinatie met een bepaalde aanpak.

Projectvoorstellen gericht op een methodiek om nieuw werk of een nieuwe markt te creëren dragen het meeste bij aan de beoogde doelstelling van het experimentenbeleid. Bij dit type projectvoorstellen kan het werk na verloop van tijd zonder subsidie worden verricht, aangezien de werkgever op termijn de volledige prijs van de arbeidsplaats betaalt.

Ook de methodiek, waarbij de langdurig werkloze via een instroomtraject wordt voorbereid op de vervulling van een vacature draagt bij aan het beoogde doel van het experimentenbeleid. Zeker indien de werkgever op voorhand de garantie verstrekt dat de deelnemer na afronding van het instroomtraject in vaste dienst wordt genomen. Ook in deze opzet wordt via de tijdelijke inzet van subsidie de werkloze aan een reguliere baan geholpen.

Teneinde met een zo breed mogelijke aanpak te experimenteren is tevens een aantal projectvoorstellen gehonoreerd, waarvan het nog onzeker is of die op termijn tot duurzame inschakeling in het arbeidsproces leiden. Het gaat dan met name om de productie van goederen en diensten, waarvoor kopers niet bereid of niet in staat zijn de marktprijs te betalen. De voorgestelde methodieken bevatten evenwel voldoende interessante elementen, die een uitproberen op kleine schaal rechtvaardigen.

Uiteindelijk zijn 57 voorstellen gehonoreerd. Met de goedgekeurde projecten zijn 20 000 arbeidsplaatsen gecreëerd. Een lijst van de gehonoreerde projectvoorstellen gaat hierbij.

De vier grote steden hebben in totaal 7000 arbeidsplaatsen toegewezen gekregen, voorstellen van landelijke instanties omvatten circa 3000 arbeidsplaatsen en de overige ruim 9000 arbeidsplaatsen zijn over de twaalf provincies verdeeld. Dit is met inbegrip van die landelijke projecten, waarvan de regionale spreiding in het projectvoorstel is aangegeven. Er is nog een aantal plaatsen in reserve gehouden. Met twee indieners van projectvoorstellen is nog nader overleg nodig over hun voorstel.

Op basis van de realisatie van het aantal arbeidsplaatsen in 1995 is het mogelijk dat er begin 1996 een aanpassing plaatsvindt van bovenstaande aantallen arbeidsplaatsen.

De instroom op de arbeidsplaatsen zal in de loop van 1995 en 1996 geschieden. De subsidie per plaats bedraagt ten hoogste f 18 000 en wordt toegekend voor een arbeidscontract van maximaal twee jaar. Vanaf 1 januari 1997 wordt geen subsidie meer verleend voor nieuwe deelnemers. Op de begroting zijn voor de jaren 1997 en 1998 wel middelen gereserveerd voor deelnemers wier arbeidsovereenkomsten vóór 1-1-1997 zijn afgesloten en na deze datum doorlopen. Op deze wijze is verzekerd dat de experimenten uiterlijk eind 1998 zijn beëindigd. In totaal is voor deze experimenten f 720 miljoen beschikbaar.

Evaluatie

Een van de voorwaarden voor het verkrijgen van subsidie is het meewerken aan de evaluatie van de Subsidieregeling experimenten activering van uitkeringsgelden.

Het onderzoeksbureau Regioplan heeft de opdracht gekregen de gehonoreerde projecten gedurende twee jaar te volgen. Het onderzoek moet per project een beschrijving geven van hetgeen gedurende de evaluatieperiode van twee jaar plaatsvindt, de gemaakte afspraken en de gekozen concretisering met als doel om aan het eind van de evaluatieperiode inzicht te hebben in de elementen die geschikt zijn voor een landelijke toepassing. Uiteindelijk moet de eindrapportage de ervaringen uit de verschillende projecten onder één noemer brengen, zodat een nadere analyse kan plaatsvinden van die projecten, die het meeste perspectief bieden voor het inschakelen van moeilijk bemiddelbare werklozen in betaalde arbeid en het daartoe benutten van de bestaande stroom aan uitkeringsgelden. Het evaluatieonderzoek moet tevens gegevens opleveren over de mate van verdringing van bestaande werkgelegenheid als gevolg van de experimenten, de doelmatigheid van de besteding van overheidsmiddelen en mogelijke aanvullende financieringsbronnen.

Na een jaar vindt een tussenmeting en analyse plaats, waarbij een eerste indruk kan worden verkregen over de werkgelegenheidseffecten, de mate van verdringing en de kosten van de verschillende projecten. Eind 1996 kan deze interim-rapportage worden verwacht.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. P. W. Melkert

**Verdeling arbeidsplaatsen in het kader van de Regeling Experimenten Activering
Uitkeringsgelden**

<i>Provincie</i>		
Groningen	971	
Friesland	554	
Drenthe	393	
Overijssel	749	
Flevoland	239	
Gelderland	898	
Utrecht	319	
Noord-Holland	794	
Zuid-Holland	1 135	
Zeeland	200	
Noord-Brabant	1 974	
Limburg	884	9 110
<i>Grote Steden</i>		
Amsterdam	2 000	
Rotterdam	2 500	
Den Haag	1 500	
Utrecht	1 000	7 000
<i>Landelijke projecten</i>		
IVIO/Min Biza	750	
Project Samen Werken	*	
Vedior Intern. (PIM-project)	*	
FNV-CNV Instroompool	*	
Samenw.verband Wisselwerk,	pm	
FNV-Vrouwenbond	pm	
Emplooi, Vluchtelingenwerk	600	
Start	1 500	
St. Opleiding en Ontw. Metaalbedr	50	
Raad Arb.verh. Schoonmaak	250	
Reserve	740	3 890
Totaal		20 000

* N.B. De aantallen te subsidiëren arbeidsplaatsen die zijn toegekend aan de landelijke projecten Project Samen Werken (1 200), Vedior Intern./PIM (1 190) en de FNV-CNV Instroompools (700) zijn in dit overzicht verdisconteerd in de aantallen per provincie.
Bij de overige landelijke projecten staat de spreiding over de provincies niet bij voorbaat vast.

Project	Plaats	Regio	aantal 1995	aantal 1996
Project Werkgelegenheid	Rotterdam	01 grote steden	1 000	2 500
Gemeente Amsterdam	Amsterdam	01 grote steden	400	2 000
Gemeente Utrecht	Utrecht	01 grote steden	400	1 000
Gemeente Den Haag	Den Haag	01 grote steden	900	1 500
Stichting Projecten Samen	Amsterdam	02 Landelijk	450	1 200
PIM-project	Amsterdam	02 Landelijk	649	1 190
FNV-CNV Instroompool	Amsterdam	02 Landelijk	50	700
Emplooi Vluchtelingenwerk	Amsterdam	02 Landelijk	150	600
START	Gouda	02 Landelijk	100	1 500
Ministerie van Binnenlandse Zaken	Den Haag	02 Landelijk	250	750
St. Oplen Ontw. Fonds vh Metaal	Waddinxveen	02 Landelijk	15	50
1000-banen Oldambt/St.	Winschoten	05 Groningen	100	300
Stichting Mobiel opstappool	Veendam	05 Groningen	40	120
Soc. econ. stimulans Regioraad	Usquert	05 Groningen	44	132
Gemeente Groningen	Groningen	05 Groningen	100	300
Gemeente Leeuwarden	Leeuwarden	06 Friesland	50	300
Provincie Friesland	Leeuwarden	06 Friesland	0	50
Regio Oostermoer	Gieten	07 Drenthe	58	116
Stim.project Werk Noorderveld	Roden	07 Drenthe	10	20
Gemeente Emmen	Emmen	07 Drenthe	50	125
Gemeente Assen	Assen	07 Drenthe	5	13
Gemeente Hoogeveen	Hoogeveen	07 Drenthe	10	30
Gemeente Deventer	Deventer	08 Overijssel	50	100
Andorra van RBA IJssel-Vecht	Zwolle	08 Overijssel	200	500
Gemeente Bergh	's-Heerenberg	09 Gelderland	10	20
Gemeente Wageningen	Wageningen	09 Gelderland	15	60
Gemeente Arnhem	Arnhem	09 Gelderland	115	263
St. Werk en Scholing	Arnhem	09 Gelderland	25	75
Gemeente Beuningen-Wijchen	Beuningen	09 Gelderland	4	10
Doorstroompool Zutphen	Zutphen	09 Gelderland	28	76
IO Rivierenland	Tiel	09 Gelderland	20	60
Plaatsingspool gemeente Ede	Ede	09 Gelderland	25	100
Gemeente Doetinchem	Doetinchem	09 Gelderland	2	4
Gemeente Rheden	De Steeg	09 Gelderland	20	20
Gemeente Wijchen	Wijchen	09 Gelderland	35	35
Gemeente Epe	Epe	09 Gelderland	4	11
Ruim baan in IJmond	IJmuiden	11 Noord-Holland	50	50
Gemeente Den Helder	Den Helder	11 Noord-Holland	55	110
Gemeente Haarlemmermeer	Hoofddorp	11 Noord-Holland	86	125
Gemeente Dordrecht	Dordrecht	12 Zuid-Holland	60	200
Gemeente Papendrecht	Papendrecht	12 Zuid-Holland	50	100
Gemeente Gouda	Gouda	12 Zuid-Holland	2	6
Gemeente Delft	Delft	12 Zuid-Holland	40	120
Gemeente Hellevoetsluis	Hellevoetsluis	12 Zuid-Holland	11	50
Gemeente Middelburg	Middelburg	13 Zeeland	0	75
Gemeente Hulst	Hulst	13 Zeeland	2	5
Gemeente Breda	Breda	14 Noord-Brabant	35	150
Gemeente Eindhoven/GSD	Eindhoven	14 Noord-Brabant	65	135
Gemeente Tilburg	Tilburg	14 Noord-Brabant	120	360
RAS (Raad voor arb.verh.)	Tilburg	14 Noord-Brabant	100	250
PSW-Arbeidspool kunstenaars	's-Hertogenbosch	14 Noord-Brabant	20	20
RSA Reg. Servicebureau	Roosendaal	14 Noord-Brabant	50	200
RBA Noord Oost Brabant (UAW)	's-Hertogenbosch	14 Noord-Brabant	350	700
Gemeente Heerlen (Oostelijk)	Heerlen	15 Limburg	100	311
Noord- en Midden-Limburg	Roermond	15 Limburg	90	271
Gemeente Maastricht	Maastricht	15 Limburg	13	42
RBA Flevoland	Lelystad	16 Flevoland	60	150